# CONSTI VASTUULLISEN ALIHANKINNAN OHJELMA

## 1 OHJELMAN KESKEINEN SISÄLTÖ JA SOVELTAMINEN ALIHANKINNASSA

Tämän vastuullisen alihankinnan ohjelman tarkoituksena on kuvata, mitä vastuullinen hankinta Constin alihankinnassa tarkoittaa, mitä Consti edellyttää alihankkijalta ja mihin alihankkijan tulee sitoutua sopimussuhteessa Constin kanssa. Ohjelma kokoaa alihankinnan keskeiset vastuullisuusvaatimukset ja täsmentää alihankkijan velvollisuuksia erityisesti turvallisuuden, laadun, lainmukaisuuden, ympäristövastuun, työntekijöiden oikeuksien, hyvän hallintotavan, toimitusketjun hallinnan ja avoimen tiedonkulun näkökulmasta.

Vastuullinen alihankinta tarkoittaa Constille sitä, että alihankinta toteutetaan turvallisesti, laadukkaasti, lainmukaisesti ja eettisesti kestävällä tavalla. Alihankkijan toiminnan tulee tukea hankkeen tavoitteita ja varmistaa, että työ, toimitus tai palvelu toteutetaan sopimuksen, sovellettavan lainsäädännön, työmaan ja hankinnan ohjeiden sekä hyvän rakennustavan mukaisesti.

Alihankkijan tulee ymmärtää oma työnsä osana hankkeen kokonaisuutta, antaa Constille oikeat ja riittävät tiedot, tunnistaa oman toimintansa ja toimitusketjunsa riskit, tuoda epäselvyydet ja poikkeamat esiin ajoissa sekä osallistua aktiivisesti niiden ratkaisemiseen. Ennen tarjouksen antamista, sopimuksen tekemistä sekä työn, toimituksen tai palvelun aloittamista alihankkijan tulee varmistaa, että sillä on riittävä ymmärrys hankinnan vaatimuksista ja edellytyksistä sekä käytössään tarvittavat resurssit, osaaminen, työnjohto, työvoima, kalusto, materiaalit, pätevyydet, luvat ja hyväksytyt toimitusketjun toimijat.

Kestävyysvaatimukset ovat keskeinen osa vastuullista alihankintaa, mikä tarkoittaa sitä, että alihankkijan tulee ottaa toiminnassaan huomioon ympäristövaikutukset, työntekijöiden oikeudet, työturvallisuus, hyvä hallintotapa, toimitusketjun vastuullisuus sekä suorituksen laatu ja jäljitettävyys. Alihankkijan tulee pystyä osoittamaan, että nämä vaatimukset toteutuvat sen omassa toiminnassa ja soveltuvin osin myös sen toimitusketjussa.

Ohjelmaa sovelletaan aliurakoitsijoihin, tavarantoimittajiin, palveluntuottajiin, kuljetusliikkeisiin, vuokratyövoiman toimittajiin ja muihin toimijoihin, jotka tuottavat työtä, palveluita, materiaaleja tai muita suorituksia Constille tai Constin työmaille. Ohjelma koskee myös alihankkijan johtoa, työnjohtoa, työntekijöitä, omia aliurakoitsijoita, tavarantoimittajia, vuokratyöntekijöitä, itsenäisiä työnsuorittajia ja muita alihankkijan lukuun toimivia henkilöitä ja yhteisöjä siltä osin kuin niiden toiminta liittyy Constin hankintaan, urakkaan, työmaahan, toimitukseen tai palveluun.

Ohjelma on osa alihankintasopimusta ja muodostaa alihankkijaa ohjaavan sekä alihankintasopimusta täydentävän sopimusvelvoitteen. Alihankkijan tulee täyttää sopimusvelvoitteensa ottaen huomioon tässä ohjelmassa kuvatut periaatteet, toimintamallit ja vastuullisuuden vähimmäisvaatimukset. Alihankkijan sitoutuminen ohjelmaan on aktiivinen ja jatkuva velvollisuus, jonka tulee näkyä työn, toimituksen tai palvelun suunnittelussa, johtamisessa, toteuttamisessa, dokumentoinnissa, seurannassa ja poikkeamien käsittelyssä.

# 2 ALIHANKKIJAN MYÖTÄVAIKUTUSVELVOLLISUUS

## 2.1 Alihankkijan tiedonantovelvollisuus

Alihankkijan tiedonantovelvollisuus edellyttää, että alihankkija antaa Constille oikeat ja riittävät tiedot työnsä, toimituksensa tai palvelunsa edellytyksistä, etenemisestä, resursseista, aikataulusta, riskeistä ja poikkeamista. Alihankkijalla ei ole oikeutta hyödyntää toisen osapuolen erehdystä, epäselvää tietoa, ilmeistä virhettä tai asiakirjojen puutetta, vaan sen tulee nostaa tällaiset seikat esiin avoimesti ja viipymättä.

Alihankkijan tulee omalla toiminnallaan edistää hankkeen valmistumista turvallisesti, laadukkaasti, aikataulussa, kustannustehokkaasti ja vastuullisuusvaatimusten mukaisesti. Alihankkijan tulee osallistua työmaan tai hankinnan ennakkosuunnitteluun, yhteensovittamiseen, aikataulun hallintaan, riskien tunnistamiseen ja ongelmien ratkaisemiseen soveltuvin osin. Se alkaa tarjous- ja sopimusvaiheessa riittävien ja oikeiden tietojen antamisella, jatkuu työn, toimituksen tai palvelun aikana aktiivisena johtamisena ja avoimena tiedonkulkuna sekä päättyy vasta, kun sovittu suoritus on luovutettu, puutteet korjattu, luovutus- tai toimitusdokumentit toimitettu ja mahdolliset takuu- tai jälkivelvoitteet hoidettu asianmukaisesti.

Alihankkijan tulee toteuttaa oma suorituksensa koko sopimussuhteen ajan sellaisella tavalla, joka edistää hankkeen yhteisiä tavoitteita ja vahvistaa osapuolten välistä luottamusta. Alihankkijan tulee toimia aloitteellisesti ja ratkaisukeskeisesti silloin, kun suorituksen toteuttaminen edellyttää yhteensovittamista, muutosten arviointia, poikkeamien käsittelyä, vastuullisuusvaatimusten täyttämistä tai muiden urakoitsijoiden, toimittajien tai työmaan toimijoiden työn huomioon ottamista.

## 2.2 Alihankkijan selonottovelvollisuus

Alihankkijan tulee ennen tarjouksen antamista, sopimuksen tekemistä sekä työn, toimituksen tai palvelun aloittamista perehtyä huolellisesti omaan suoritukseensa ja siihen vaikuttaviin asiakirjoihin, olosuhteisiin ja vaatimuksiin. Alihankkija vastaa siitä, että se ymmärtää, mitä se on sitoutunut tekemään ja millä edellytyksillä suoritus voidaan toteuttaa turvallisesti, laadukkaasti, vastuullisesti ja aikataulun mukaisesti.

- Alihankkijan tulee perehtyä suunnitelmiin, työselostuksiin, urakka- tai toimitusrajoihin, aikatauluihin, turvallisuusasiakirjoihin, työmaan tai hankinnan ohjeisiin, ympäristöohjeisiin ja laatuvaatimuksiin.
- Alihankkijan tulee varmistaa, että sillä on riittävä ammattitaito, työnjohto tai muu vastuullinen johto, työvoima, kalusto, työvälineet, materiaalit, luvat ja pätevyydet.
- Alihankkijan tulee tunnistaa oman työnsä, toimituksensa tai palvelunsa riskit ja suunnitella, miten riskit poistetaan tai pidetään hallinnassa.
- Alihankkijan tulee kysyä Constilta kirjallisesti, jos asiakirjoissa, toimituslaajuudessa, suunnitelmissa tai olosuhteissa on epäselvyyksiä, ristiriitoja tai puutteita.

Selonottovelvollisuus kattaa myös alihankkijan oma-aloitteisen velvollisuuden selvittää, mitä lakeja, viranomaismääräyksiä, työehtoja, työturvallisuusvaatimuksia, ympäristövaatimuksia, tämän ohjelman eettisiä ja vastuullisuutta koskevia vaatimuksia sekä tilaajavastuuvelvoitteita sen omaan toimintaan ja toimitusketjuun sovelletaan. Alihankkijan tulee huolehtia siitä, että selvitystyö tehdään ennen työn, toimituksen tai palvelun aloittamista ja että vaatimusten muutokset otetaan huomioon sopimussuhteen aikana.

Selonottovelvollisuus kattaa myös alihankkijan velvollisuuden varmistaa, että sen toimitusketjuun kuuluvat toimijat täyttävät Constin hankintaan, työmaahan, toimitukseen tai palveluun liittyvät vastuullisuuden, turvallisuuden, laadun, ympäristövastuun ja hyvän hallintotavan vaatimukset.

Ennen työn, toimituksen tai palvelun aloittamista alihankkijan tulee varmistaa, että alihankinnan toteuttamisen keskeiset edellytykset ovat kunnossa. Tämä koskee muun muassa vastuuhenkilöitä, tarvittavia tietoja ja selvityksiä, perehdytystä, työnjohto- ja valvontajärjestelyjä sekä työssä käytettäviä henkilöitä, välineitä, materiaaleja ja toimitusketjun toimijoita.

### 2.3 Alihankkijan huomautuksentekovelvollisuus

Alihankkijan tulee huomauttaa Constille viipymättä kaikista seikoista, joilla voi olla vaikutusta työn, toimituksen tai palvelun toteuttamiseen, turvallisuuteen, laatuun, ympäristöön, aikatauluun, kustannuksiin, toimituslaajuuteen, urakkarajoihin tai muiden työmaalla tai hankkeessa toimivien tahojen työhön. Huomautuksentekovelvollisuus koskee sekä alihankkijan omaa suoritusta että sellaisia havaittuja olosuhteita, suunnitelmia, lähtötietoja, puutteita tai ristiriitoja, joista alihankkijan tulee ammattitaitonsa perusteella ymmärtää olevan merkitystä hankinnan onnistumiselle.

Huomautus on tehtävä heti, kun alihankkija havaitsee tai sen olisi pitänyt havaita asia. Työtä, toimitusta tai palvelua ei saa jatkaa tavalla, joka voi pahentaa virhettä, aiheuttaa vahinkoa, vaarantaa turvallisuutta, heikentää laatua tai lisätä kustannuksia ennen kuin Consti on saanut tiedon asiasta ja tarvittavat jatkotoimet on sovittu. Huomautuksen tulee olla riittävän yksilöity, jotta sen perusteella on mahdollista arvioida tarvittavat toimenpiteet. Siinä on kuvattava havaittu seikka, sen sijainti tai kohde, ajankohta, arvioitu vaikutus, alihankkijan toteuttamat välittömät rajoittamistoimet sekä alihankkijan ehdottama jatkotoimi. Huomautukseen tulee liittää tarvittaessa valokuvat, mittaustiedot, suunnitelmaotteet, käyttöturvallisuustiedotteet, tarkastuslomakkeet, tuotetiedot tai muut asian arvioimiseksi tarpeelliset asiakirjat.

Alihankkijalla ei ole oikeutta esittää lisäaika-, lisäkustannus- tai muita vaatimuksia siltä osin kuin vaatimuksen kohteena oleva asia olisi voitu välttää tai sen vaikutuksia olisi voitu rajoittaa oikea-aikaisella huomautuksella.

## 3 YMPÄRISTÖVASTUU JA KESTÄVYYSVAATIMUSTEN TOTEUTTAMINEN

Alihankkijan tulee toimia ympäristön kannalta vastuullisesti ja huolehtia siitä, että sen työstä, toimituksesta tai palvelusta aiheutuvat haitalliset ympäristövaikutukset ehkäistään tai vähennetään mahdollisimman tehokkaasti. Alihankkijan tulee noudattaa sovellettavaa lainsäädäntöä, sopimuksessa asetettuja velvoitteita sekä Constin, työmaan ja hankinnan antamia ohjeita.

Alihankkijan tulee suunnitella materiaalien, tuotteiden, työmenetelmien ja resurssien käyttö tarkoituksenmukaisesti sekä edistää jätteen synnyn ehkäisemistä, materiaalitehokkuutta, kierrätystä ja kestävien ratkaisujen käyttöä siltä osin kuin se on sopimuksen ja hankkeen tavoitteiden mukaista.

Alihankkijan tulee huolehtia jätteiden, kemikaalien, vaarallisten aineiden ja muiden ympäristöön tai terveyteen vaikuttavien tekijöiden asianmukaisesta hallinnasta sekä toimittaa Constille pyydetyt tiedot ja selvitykset vastuullisuuden ja vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi.

## 4 SOSIAALINEN VASTUU JA TYÖOLOJEN ASIANMUKAISUUS

Alihankkijan tulee huolehtia siitä, että sen henkilöstöä ja toimitusketjun työntekijöitä kohdellaan asiallisesti, yhdenvertaisesti ja kunnioittavasti. Työntekijöiden oikeuksien, työehtojen, työolojen, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tulee toteutua sovellettavan lainsäädännön, sopimuksen ja annettujen ohjeiden mukaisesti.

Alihankkijan tulee ehkäistä syrjintää, häirintää, epäasiallista kohtelua, pakkotyötä, ihmiskauppaa, lapsityövoiman käyttöä ja muuta työntekijöiden oikeuksia loukkaavaa menettelyä omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan.

## 4.1 Kiskonnan, pakkotyön ja syrjinnän kielto

Alihankkijan toiminnassa ja sen toimitusketjussa on kielletty kaikenlainen kiskonta, pakkotyö, ihmiskauppa, syrjintä ja muu työntekijöiden oikeuksia loukkaava menettely. Alihankkijan tulee varmistaa, että työntekijät voivat tehdä työtään vapaaehtoisesti, asiallisissa työoloissa ja ilman perusteetonta eriarvoista kohtelua, painostusta, uhkaa tai hyväksikäyttöä.

Alihankkijan tulee kohdella kaikkia työntekijöitä yhdenvertaisesti ja huolehtia siitä, että työehdot, palkkaus, työaika, perehdytys, majoitusjärjestelyt, työnjohto ja muu kohtelu ovat sovellettavan lainsäädännön, sopimuksen ja annettujen ohjeiden mukaisia. Havaitut tai epäillyt poikkeamat on selvitettävä viipymättä, korjattava asianmukaisesti ja ilmoitettava Constille, jos niillä voi olla vaikutusta hankintaan, työmaahan tai toimitusketjun hyväksyttävyyteen.

Alihankkijan tulee kunnioittaa työntekijöiden laillisia oikeuksia järjestäytyä, osallistua työehtoja koskevaan edustukselliseen toimintaan ja käyttää heille kuuluvia työntekijäoikeuksia ilman epäasiallista seuraamusta, painostusta tai syrjintää.

Alihankkijan tulee huolehtia siitä, että työntekijät ymmärtävät työnsä ja työsuhteensa keskeiset ehdot, oikeudet ja velvollisuudet. Työsuhteen ehtojen, palkkauksen, työajan, työn tekemisen edellytysten ja mahdollisten muiden työntekoon liittyvien järjestelyjen tulee olla työntekijöille selkeitä ja todennettavissa.

## 4.2 Työturvallisuus ja työterveys

Alihankkija vastaa omien töidensä, henkilöstönsä ja toimitusketjunsa turvallisuudesta sekä siitä, ettei sen toiminnasta aiheudu vaaraa muille. Työturvallisuus edellyttää ennakointia, riskien tunnistamista, perehdytystä, työnopastusta, valvontaa ja havaittujen puutteiden välitöntä korjaamista.

Alihankkijan tulee suunnitella ja toteuttaa työnsä siten, että työ voidaan tehdä turvallisesti ja hallitusti. Erityistä vaaraa aiheuttavat työvaiheet, työvälineet, materiaalit ja olosuhteet on tunnistettava etukäteen, ja työn edellyttämät pätevyydet, suojaimet, ohjeet ja valvonta on varmistettava ennen työn aloittamista ja työn aikana.

Alihankkijan tulee varmistaa, että sen henkilöstö ja sen lukuun työmaalla toimivat henkilöt eivät työskentele alkoholin, huumausaineiden tai muiden päihteiden vaikutuksen alaisina. Alihankkijan tulee puuttua päihteiden käyttöön tai päihtyneenä työskentelyyn viipymättä sekä noudattaa työmaan päihteettömyyttä ja työkykyä koskevia ohjeita.

## 4.3 Lapsityövoiman kielto ja nuorten työntekijöiden suojaaminen

Alihankkijan tulee varmistaa, ettei toiminnassa tai toimitusketjussa käytetä lapsityövoimaa ja että nuorten työntekijöiden käyttö perustuu sovellettavaan lainsäädäntöön, työn luonteeseen ja heidän turvallisuutensa sekä kehityksensä suojaamiseen. Nuorilla työntekijöillä ei saa teettää työtä, joka on vaarallista, haitallista tai muutoin sopimatonta heidän ikänsä tai kehityksensä huomioon ottaen.

# 5 HARMAAN TALOUDEN TORJUNTA JA VÄÄRINKÄYTÖKSET

## 5.1 Rehellinen ja lainmukainen liiketoiminta

Alihankkijan tulee harjoittaa liiketoimintaansa rehellisesti, avoimesti ja lainmukaisesti sekä antaa Constille sopimuksen täyttämisen ja vastuullisuuden seurannan edellyttämät tiedot oikeina, ajantasaisina ja todennettavina.

## 5.2 Lahjonnan, korruption ja muiden väärinkäytösten kielto

Alihankkija ei saa osallistua lahjontaan, korruptioon, kilpailua rajoittavaan toimintaan, väärien tietojen antamiseen, asiakirjojen väärentämiseen, rahanpesuun, pakotteiden kiertämiseen tai muuhun epäeettiseen menettelyyn. Alihankkijan tulee tunnistaa olennaiset väärinkäytösriskit ja ilmoittaa Constille havaitsemistaan olennaisista riskeistä tai poikkeamista.

## 5.3 Eturistiriitojen tunnistaminen ja ilmoittaminen

Alihankkijan tulee tunnistaa ja ehkäistä tilanteet, joissa sen, sen henkilöstön, omistajien, johdon, lähipiirin tai muiden sidosryhmien henkilökohtaiset tai taloudelliset edut voivat vaikuttaa tai näyttää vaikuttavan Constin päätöksentekoon, hankintaan tai sopimussuhteen hoitamiseen. Todellisista tai mahdollisista eturistiriidoista on ilmoitettava Constille viipymättä.

## 5.4 Toimitusketjun vastuullisuuden varmistaminen

Alihankkijan tulee varmistaa, että sen toimitusketju noudattaa sovellettavaa lainsäädäntöä, sopimuksessa asetettuja velvoitteita, työmaan ja hankinnan ohjeita sekä tämän ohjelman keskeisiä vastuullisuusvaatimuksia. Alihankkijan tulee puuttua havaittuihin poikkeamiin ja ilmoittaa olennaisista poikkeamista Constille.

# 6 TALOUDELLISEN RAPORTOINNIN ASIANMUKAISUUS

## 6.1 Taloudellisen tiedon oikeellisuus

Alihankkijan taloudellisen raportoinnin, laskutuksen ja muun sopimuksen toteuttamiseen liittyvän tiedon tulee olla oikeaa, ajantasaista, todennettavaa ja sopimuksen mukaista.

Alihankkijan tulee varmistaa, että laskutus ja muut taloudelliset tiedot vastaavat tosiasiallisesti tehtyä työtä, toteutunutta toimitusta, hyväksyttyjä muutoksia ja sovittuja veloitusperusteita.

## 6.2 Laskutuskelpoisuuden varmistaminen ja työnjohdon hyväksyntä

Ennen laskuttamista alihankkijan tulee varmistaa, että laskutettava työ, toimitus tai palvelu on laskutuskelpoinen, sopimuksen mukaisesti tehty ja siinä vaiheessa, jossa siitä on sovittu laskutettavan. Alihankkijan tulee tarvittaessa kuittauttaa työsuoritukset Constin työnjohdolla sekä toimittaa laskutettavan työn valmistumista ja määrää osoittavat riittävät mittaus-, tarkastus-, luovutus- ja muut pöytäkirjat tai vastaavat selvitykset.

## 6.3 Päällekkäisen laskutuksen estäminen

Alihankkijan tulee varmistaa, ettei samaa työtä, toimitusta, palvelua, muutostyötä, lisätyötä, materiaalia tai muuta veloitusperustetta laskuteta useampaan kertaan eikä eri laskuilla tai eri perusteilla tavalla, joka johtaa päällekkäiseen veloitukseen. Laskutuksen tulee olla jälkikäteen todennettavissa ja yhteensovitettavissa hyväksyttyihin työsuorituksiin, toimituksiin, sopimuksiin, muutoksiin ja Constin työnjohdon hyväksyntöihin.

# 7 LAADUNVARMISTUS OSANA VASTUULLISTA ALIHANKINTAA

## 7.1 Sopimuksenmukaisuuden ja laadun varmistaminen

Alihankkija vastaa siitä, että sen työ, toimitus, materiaali tai palvelu täyttää sopimuksen, sovellettavan lainsäädännön, hyvän rakennustavan, annettujen ohjeiden sekä työmaan ja hankinnan laatuvaatimukset. Laadunvarmistus on osa alihankkijan sopimuksenmukaista ja lojaliteettiin perustuvaa velvollisuutta varmistua oman suorituksensa sopimuksenmukaisuudesta ja laadusta sekä toimia siten, että mahdolliset puutteet, virheet ja ristiriidat havaitaan, käsitellään ja korjataan oikea-aikaisesti.

## 7.2 Laadunvarmistuksen dokumentointi

Alihankkijan tulee suunnitella ja toteuttaa laadunvarmistuksensa siten, että työn eteneminen, käytetyt materiaalit, tarkastukset, mittaukset, hyväksynnät ja mahdolliset poikkeamat voidaan tarvittaessa todentaa jälkikäteen. Työsuoritus on dokumentoitava työn luonteen edellyttämällä tavalla erityisesti silloin, kun työn tulos jää myöhemmin peittoon tai muutoin vaikeasti tarkastettavaksi, kuten piiloon jäävien rakenteiden, vedeneristysten, läpivientien, kannakointien tai vastaavien työvaiheiden osalta.

## 7.3 Paloturvallisuuteen liittyvien työsuoritusten laadunvarmistus

Paloturvallisuuteen liittyvien työsuoritusten osalta alihankkijalla on erityinen velvollisuus varmistaa työn määräystenmukaisuus, sopimuksenmukaisuus ja laatu sekä dokumentoida työn toteutus siten, että käytetyt tuotteet, materiaalit, asennustapa, tarkastukset ja hyväksynnät voidaan tarvittaessa todentaa. Tämä koskee esimerkiksi palo-osastointiin, palokatkoihin, läpivienteihin, tiivistyksiin, eristyksiin, suojauksiin ja muihin paloturvallisuuden toteutumisen kannalta merkityksellisiin työvaiheisiin liittyviä suorituksia erityisesti silloin, kun työ jää myöhemmin rakenteiden sisään tai muutoin vaikeasti tarkastettavaksi.

## 7.4 Laadullisten puutteiden, virheiden ja ristiriitojen ilmoittaminen

Jos alihankkija havaitsee laadullisen puutteen, virheen, ristiriidan, suunnitelmaepäselvyyden tai muun seikan, joka voi vaikuttaa suorituksen sopimuksenmukaisuuteen, kestävyyteen, turvallisuuteen, yhteensopivuuteen tai myöhempään tarkastettavuuteen, alihankkijan tulee ilmoittaa havainnosta Constille viipymättä ja ryhtyä tarvittaviin rajoittaviin tai korjaaviin toimenpiteisiin. Työtä ei saa jatkaa tavalla, joka voi peittää virheen, vaikeuttaa sen selvittämistä tai lisätä vahingon, viivästyksen tai lisäkustannusten riskiä.

# 8 VASTUU OHJELMAN NOUDATTAMISESTA

## 8.1 Ohjelman noudattaminen sopimusvelvollisuutena

Tämä ohjelma on osa alihankintasopimusta ja alihankintaa koskevaa sopimuskokonaisuutta. Ohjelman noudattaminen on alihankkijan sopimusvelvollisuus samalla tavoin kuin muiden sopimusasiakirjojen, työmaan ohjeiden ja hankintaa koskevien velvoitteiden noudattaminen.

## 8.2 Poikkeamien seuranta ja korjaaminen

Alihankkijan tulee itse seurata ohjelman mukaisten velvollisuuksien toteutumista omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan. Havaitut poikkeamat on ilmoitettava Constille, korjattava ilman aiheetonta viivytystä ja niiden toistuminen on pyrittävä estämään.

## 8.3 Constin seuranta- ja tarkastusoikeus

Constilla on oikeus seurata ohjelman noudattamista ja pyytää alihankkijalta ohjelman, sopimuksen ja annettujen ohjeiden noudattamisen arvioimiseksi tarpeellisia tietoja,

selvityksiä ja asiakirjoja. Constilla on lisäksi oikeus tehdä tai teettää sopimuksen ja soveltuvien menettelyjen mukaisia tarkastuksia alihankkijan tai sen toimitusketjuun kuuluvien toimijoiden toiminnassa siltä osin kuin tarkastus liittyy Constin hankintaan, työmaahan, toimitukseen tai palveluun.

## 9 SOPIMUSRIKKOMUKSEN SEURAAMUKSET

Ohjelman mukaisten velvollisuuksien rikkominen on alihankintasopimuksen rikkomus. Rikkomuksen seurauksena Constilla on oikeus käyttää alihankintasopimuksen mukaisia oikeussuojakeinoja ja seuraamuksia, mukaan lukien rikkomuksen korjaamista koskevat vaatimukset sekä muut sopimuksen mukaiset sanktiot.